

**UNIVERSITATEA DE NORD
BAIA MARE
FACULTATEA DE LITERE
SECȚIA TEOLOGIE ORTODOXĂ**

ORTODOXIA maramureșeană

**Anul VI. Nr. 6
Baia Mare, 2001**

CUPRINS

EDITORIAL

Justinian CHIRA, episcopul Maramureșului și Sătmarului / Gând pentru Biserica lui Hristos de pe pragul mileniului III 5

CRONICA UNIVERSITARĂ

Spicuri din Cronica universitară..... 13
Cadrele didactice teologice..... 15
Licențiații în Teologie/ Promoția 2001..... 16
Studentii specializării T.O.R. 18
Studentii specializării T.A.S..... 20
Studentii specializării T.O.P..... 22

ANIVERSAREA ÎNTÂISTĂTORULUI

Justin HODEA SIGHETEANU, arhiereu vicar / Episcopul și părintele 25
Pr. lect. univ. drd. Vasile BORCA / P.S. Justinian CHIRA – ctitor și îndrumător al învățământului teologic băimărean..... 28
Pr. Dorinel DANI / „Omul lui Dumnezeu” 32
Pr. Simion CRISTEA / Sub cerul Rohiei..... 35
Andrei FĂRCAȘ / Sărbătorirea P.S. Sale Justinian la aniversarea a 80 ani..... 39

MESAJE ȘI EVENIMENTE DIN PRIMUL AN AL MILENIULUI III

Apel către toții românii din țară și din lume 41
Bucurie pentru copilăria fericită. Întristare pentru soarta copiilor năpăstuiți 43
Parlamentarii români și legea statutului 45
Prof. Aurel FEȘTILĂ / Caracterul antiromânesc al Legii privind statutul etnicilor maghiari din afara granițelor Ungariei 46
Mesajul Prea Fericitului Părinte Patriarhului Teoctist cu prilejul începutului noului an școlar 2001-2002 47
Tragedia petrecută în S.U.A. este rezultatul unor minții rătăcite și fanatice 49
Pr. Maricel POPA / „Ne este vremea să zicem: Noi am greșit iar tu te-ai mâniat 50
Congresul internațional **FAMILIA ȘI VIAȚA** la începutul unui nou mileniu creștin 53

BISERICA ÎN CONTEMPORANEITATE

<i>Pr. lect. univ. Vasile BORCA</i> / Biserica și școala – instituții de prim rang întru așezarea și propășirea poporului român	57
Biserica și asistența socială	59
Regulament de organizare și funcționare a sistemului de asistență socială în Biserica Ortodoxă Română.....	61
<i>Pr. Vasile BORCA</i> / Premise sau marginalii la un posibil statut deontologic al asistentului social	68

ATITUDINI

<i>Ioan Romeo ROȘIANU</i> / Viața între credință și încredere	69
<i>Pr. V. MĂRANU</i> / Preoți ortodocși - „securiști” - apărători ai dreptei credințe și a unității poporului român (sau despre falsuri și mistificări grosolane la adresa Bisericii ortodoxe).....	74
<i>Pr. Vasile BORCA</i> / O diversiune abilă cu victima bine vizată sau „să stăm strâmb și să judecăm drept”. Pe marginea demolării bisericii din Vadu Izei.....	76
<i>Prof. Dr. Nuțu ROȘCA</i> / Calomnierea Bisericii Ortodoxe Române.....	79
<i>Prof. Vasile BORCA</i> / „Historia est magistra vitae.....	94

TEOLOGIE BIBLICĂ ȘI SISTEMATICĂ

<i>Pr. lect. univ. drd. Vasile BORCA</i> / Antropogeneza în lumina referatului biblic al Facerii.....	97
<i>Dr. Andrei ANDREICUȚ</i> , arhiepiscopul Alba Iuliei / Familia, între individualism, colectivism și comuniune	103
<i>Pr. conf. univ. dr. Ștefan POMIAN</i> / Cunoașterea lui Dumnezeu și iubirea Lui în viața oamenilor prin Biserică	111
<i>Pr. lect. univ. dr. Cristian ȘTEFAN</i> / Taina Mirungerii în tradiția ortodoxă.....	119
<i>Adrian PAUL</i> / Învățătura teologică despre îndumnezeire în concepția Fericitului Augustin	123
<i>Prep. univ. drd. Adrian PAUL</i> / Îndumnezeirea omului în spiritualitatea Răsăriteană și Apuseană.....	137
<i>Pr. Vasile BORCA</i> / Autonomie, idolatrie desacralizare: tendințe și consecințe în degradarea umanului	156
<i>Pr. prof. univ. dr. Stelian TOFANĂ</i> / Cuvântul lui Dumnezeu într-o lume secularizată	164

TEOLOGIE ISTORICĂ

<i>Pr. lect. univ. dr. Dorinel DANI</i> / Ortodocșii ruși și români la Sinodul unionist de la Ferrara – Florența (1438-1439).....	179
<i>Pr. lect. univ. dr. Dorinel DANI</i> / Începuturile calvinismului în Transilvania	195

<i>Protos. drd. Macarie MOTOGNA</i> / Mănăstiri ortodoxe românești din Transilvania, Banat și Maramureș în secolele XI-XVII	204
<i>Pr. lect. univ. dr. Dorinel DANI</i> / Unirea rutenilor din Ucraina Subcarpatică cu Roma	208
<i>Protos drd. Macarie MOTOGNA</i> / Politica religioasă a lui Mihai Viteazul... 224	
<i>Pr. lect. univ. Vasile BORCA</i> / „Procanonul” lui Petru Maior – un veritabil proces de dezavuare a papalității în special și a catolicismului în general	230
<i>Pr. prof. univ. dr. Alexandru MURARU</i> / Participarea clerului ortodox român la cel de-al doilea război mondial.....	238
<i>Pr. prot. Vasile POP</i> / In memoriam. Preotul profesor dr. Milan P. ȘESAN... 245	

TEOLOGIE PRACTICĂ

<i>Pr. prot. Aurel Vasile POP</i> / Despre post	250
<i>Pr. prot. Marian CRAINIC</i> / Despre sfințenia sufletului	252
<i>Pr. prot. Marian CRAINIC</i> / Cuvânt despre ascultarea față de preoți	253
<i>Călugărul VASILE</i> / Calea către „Isihie”	254
<i>Pr. prot. Marian CRAINIC</i> / Despre păcatul prigonirii preoților.....	257
<i>Pr. prot. Ioan FILIP</i> / Disciplina clerului Bisericii Ortodoxe Române.....	258
<i>Pr. conf. univ. dr. Ștefan POMIAN</i> / Tineretul, componenta Bisericii.....	264
<i>Prep. univ. drd. Teofil STAN</i> / Mănăstirile din Maramureș – vetre de păstrare și transmitere a cântărilor bisericesti.....	273
<i>Pr. prof. univ. dr. Vasile STANCIU</i> / Timotei Popovici (1870-1950) personalitatea marcantă a muzicii bisericesti din Transilvania.....	288

CUVÂNTULUI PROPOVĂDITORULUI

<i>Pr. Cristian ȘTEFAN</i> / Smerenia – o calitate morală aproape desconsiderată	303
<i>Prot. Alexandru TINCU</i> / Prețul răscumpărării noastre: Jertfa Mântuitorului Hristos	305
<i>Pr. V. MĂRANU</i> / Cuvânt la Duminica a V-a după Paști (a samarinencii)	313
<i>Pr. V. BREBAN</i> / Cuvânt la Duminica a VI-a după Paști (a orbului)	316
<i>Pr. Vasile ANASTASIU</i> / Cuvânt la cununie	319

RECENZII

<i>V.B. MARA</i> / Prof. dr. Nuțu Roșca: Sfântul ierarh Iosif Mărturisitorul din Maramureș.....	321
<i>Pr. Vasile BORCA</i> / Reevaluarea „Genezei” în spiritul ei autentic	322